

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Postadresse
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresse
Skjærgårdens hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69 24 70 24
sfovpost@statsforvalteren.no
fmosmoo@ statsforvalteren.no

Forsvarets Spesialkommando

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2021/28238-2 432.4 21-del 21 Deres ref.

Dato 23.09.2021

Tillatelse - 2021 - Ytre Hvaler nasjonalpark - flyaktivitet 230921 - Forsvarets Spesialkommando

Vi viser til deres søknad datert 23.09.21.

Styret ga 07.12.2015 forvalter myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Deres sak er behandlet av nasjonalparkforvalteren da det foreligger etablert forvaltningspraksis for lignende saker behandlet av styret.

Vedtak

Forsvarets Spesialkommando (Rena leir), 330 skv. (Rygge flystasjon), 339 skv – SOAS (Rygge flystasjon) gis tillatelse til lavtflyging med 3 helikopter for å gjennomføre en kontraterror beredskapsøvelse som beskrevet i søknaden. To redningshelikopter og en Bell 412 utfører oppdraget. Tillatelsen gjelder den 23.09. Vilkår for tillatelsen:

- Det forutsettes at flyvningen begrenses til et minimum innenfor nasjonalparken

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 a).

Søknad til nasjonalparkstyret

Forsvarets Spesialkommando, politiet, 339 skv (SOAS) og 330 skv (redningshelikopter) skal torsdag 23.09.21 gjennomføre en kontraterror beredskapsøvelse. Øvelsen tar utgangspunkt i en terrorhendelse på ferjen Strømstad-Sandefjord. Hensikten med øvelsen er å samtrene fellesoperative ressurser ved en terrorhendelse. Dette er en årlig øvelse, som er helt nødvendig for å opprettholde beredskap på maritim kontraterror i Norge. Da ved bruk av spesialstyrker i kombinasjon med helikoptre.

Øvelsen vil bestå av tre helikopter, herunder to redningshelikopter og en Bell 412.

Helikoptrene vil fly i henhold til rute på vedlagt kart. Det vil flys fra Vealøs i Horten, ned til Hvaler hvor helikoptrene vil sirkle noe mens de venter på at ferjen skal komme inn i norsk farvann. I det ferjen entrer norsk farvann vil helikoptrene følge båten sin seilingsrute (tegnet inn i kart).

Det antas at ferjen vil seile inn i Hvaler nasjonalpark 2020 og bruker under en time igjennom Hvaler nasjonalpark sitt farvann. Helikopter trafikken vil derfor være begrenset i både tid og rom. Kontaktperson for øvelsen:

HI nasjonal FSK (henningsnor@protonmail.com)

Eventuelt kan vakttelefon ved FSK nås på: 62403000

Regelverk

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) er å:

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,
- bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
- bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap

med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Etter verneforskriften § 3 pkt. 6.1 a) er det forbud mot motorisert ferdsel på land og i lufta under 300 meter i nasjonalparken. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til omsøkt aktivitet jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.3 a): Øvingskjøring for formål nevnt i pkt. 6.2 a).

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget §8, føre-var-prinsippet §9, økosystemtilnærming og samlet belastning §10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse §11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12.

Vurdering av saken

Hensikten med øvelsen er å samtrene fellesoperative ressurser ved en terrorhendelse. Dette er en årlig øvelse, som er helt nødvendig for å opprettholde beredskap på maritim kontraterror i Norge. Da ved bruk av spesialstyrker i kombinasjon med helikoptre.

Lavtflyging under 300 meter er ikke tillat over verneområdet. I Kongelig resolusjon av 26.06.2009 s. 48 sier Miljøverndepartementet (MD) at «Forsvarets nødvendige lavtflyging er av begrenset omfang. Avveining mellom vernehensyn og forsvarets behov foretas på bakgrunn av faglige tilrådinger fra Norsk institutt for naturforskning (NINA). Ut i fra konklusjonene så langt, anbefaler MD at forsvarets nødvendige lavtflyging tillates der verneformålet ikke er knyttet til arter som har vist seg å være spesielt sårbare i forhold til lavtflyging. Tillatelser til lavtflyging og andre øvingsaktiviteter for forsvar etter § 3 pkt. 6.3 a) i verneforskriften, skal kunne gis når dette ikke anses å være i strid med verneformålet.»

Enkelte tidsrom og områder er mer sårbare enn andre og bør unngås. Det vises her blant annet til at det for enkelte geografiske områder i nasjonalparken er innført særlige ferdselsrestriksjoner av hensyn til hekkende fugler og for å beskytte kasteplasser for sel. Det vises her til pkt. 5.5 i forskrift. En bør også unngå ferietid, høytider og store utfartshelger.

Det antas at ferjen vil seile inn i Ytre Hvaler nasjonalpark 23.09.21 kl 20.20 og bruker under en time gjennom Ytre Hvaler nasjonalpark sitt farvann. Helikoptertrafikken vil derfor være begrenset i både tid og rom.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Opplysningene om naturmangfoldet i omsøkt område er i hovedsak hentet fra Naturbase og Artskart. Kravet om at saksbehandlingen skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap anses som oppfylt.

Øvelsen søkes gjennomført den 23.09.2021. Dette er en tid på året da den ikke vil komme i konflikt med geografiske områder i nasjonalparken hvor det er innført særlige ferdselsrestriksjoner av hensyn til hekkende fugler og for å beskytte kasteplasser for sel (15.4-15.7). Noe fugl og sel kan oppholde seg i omsøkt område, men det er en relativt kort strekning og et relativt kort tidsrom eventuell forstyrrelse vil foregå; omsøkt tidsrom for øvelsen er kl. 19.30 – 22.00.

Den omsøkte flyvningen, vurdert sammen med annen lovlig motorisert ferdsel i området, er i så begrenset omfang at det ikke vil gi en samlet belastning som går ut over det området kan bære jfr. naturmangfoldlovens § 10. Flyvningen skal skje i en kort perioder over nasjonalparken av erfarne piloter. Vi er også av den oppfatning at kravet til valg av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12, er oppfylt. Naturmangfoldlovens §§ 9 og 11 anses ikke relevante i denne saken.

Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil ikke dette tiltaket stride mot vernevedtakets formål jf. § 2, og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, forutsatt at gitte vilkår følges.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter
NASJONALPARKFORVALTER/
SEKRETÆR FOR YTRE HVALER NASJONALPARKSTYRE

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 2021-09-22 Soknadsskjema-motorferdsel Forsvaret
- 2 2021-09-23 kart flyaktivitet øvelse torsdag 23 sept.

Kopi til:

Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN